Microsoft

Microsoft®
Word

Edip Cansever

Ben Ruhi Bey Nasılım

I

Gördün mü hiç suyun yanmasını tuzda Gördüm ben bu yaşam boyu iniltiyi Büyük bahçelerin küçük içinde

Saksılardan birinde

Gördüm de

Uyurken uyandırılmış gibi

Beni bir sardunya büyüttü belki.

O ben ki

Bir kadında bir çocuk hayaleti mi Bir çocukta bir kadın hayaleti mi Yalnızca bir hayalet mi yoksa.

Ne peki

Yere dökülen bir un sessizliği mi Göğe bırakılmış bir balon sessizliği mi İşini bitirmiş bir org tamircisinin Tuşlardan birine dokunacakkenki Dikkati ve tedirginliği mi.

Bekler mi beni

Her yanı, ama her yanı çocuklar gibi gülümseyen Bir sürü yaz gününün içinde

Acaba bekler mi beni

Uykularım, o sonsuz uykularım

Yanmış bir limonluktaki

- Ve limonlar ki her gün bir yaprak ayininde Sesini hiç eksiltmeyen -

Ama bilmez miyim ben

Bilmez miyim hiç

Böyle sığ hayallerle oyalanmak yerine Kısacık bir zaman olmalıydı elimde Turfanda meyva gibi bir zaman

Yollar yollar kateden tadı ve ekşiliği Geçerek erguvanların dönemecinden Leylakların dörtyol ağzından

Yapıştırıncaya dek beni dudaklarına Acının dudaklarına ve geçmişin

Bir yaban gülü yaprağı gibi beni Ama ne gezer.

Korkmuyorum artık solmaktan

Solmaktan ve solgunluktan

Gelmişim nerelerden böyle

Kurumuş bir dere yatağı gibi

Ya da pek kurumamış da

Baygın, hasta ya da cançekişen

Çırparaktan yüzgeçlerimi dip sularında Ya da yer tahtaları, muşamba, örtük perdelerin kasvetini Yorgun düşerek taşımaktan

Ve ne çıkar ayırmasam kendimi

Suların büyük içkilere kavuştuğu koylardan.

Koylardan

Kapsayan o sevimsiz, o küçük aşkları da Eskiyen turunçlar gibi ilk rengini pek aratmayan Ayırmasam kendimi

Diyorum ayırmasam

Köhnemiş bir geminin -izine pek rastlanılmayan-İçindeki bir yolcudan da, değerli taşlarla dolu cepleri Cepleri yüreği cepleri

Ayırmasam da ben

Kim görürdü o yolcuyu, yani kim farkederdi beni Sıradan acılardır çünkü bütün ilgileri toplayan Oysa sıkıntıyı buruşuk bir iç çamaşırı gibi saklayan Bu kımıltısız gövde

Görülmemiştir ki hiç görülsün şimdi Görülmediği gibi gündoğumundan havalanan kuşların Ya da bir oda kapısını açtığınız zaman O müthiş öğle sıcağında

Pencerenin önünde örgü ören birinin - Örgü mü, bir çay bardağını başka başka tutan ellerin becerikliliği mi-Görülmediği gibi Ama var mıydı sanki görülmek isteyen Var mıydı bir şeyler bekleyen yüreğimin eskittiklerinden.

II

Ve her şey hızla yetişti sonra

Sarı bir günün kahverengi yarınına.

Yıkılmış bir ağacın üstünde yıllarca oturdum da Gözleri avına benzeyen bir avcıydım sanki Ağaç da çürümüş zaten

Kazımış, oymuş bir yerlerinden gelip geçen onu Ağaç mı, içi yıllarla dolu bir kutu mu Çözmek için mi acaba içlerindeki bir gizi -Gizi mi, bir giz gereksinmesini mi-Yoklamışlar orasından burasından Kim bilir.

Ama sessizlikten başka ne bulmuşlar Önemsiz bir iki anıdan başka

Ya insan kılığında ya da bir dekor taşkınlığında Sorarım ne bulmuşlar

Çoktan yeni bir umuda dönüşmüştür onlar da Anılar.

Oysa bambaşka şeyler olmalıydı ağaçta Kazılmış, oyulmuş yerlerinde ağacın Buruk mayhoş, daha çok da bir zehir tadındaki Bir şeyler olmalıydı. Ve sanki

Yıllar var ki saklamışım orda ben

Saklamışım anlaşılan

Odasında yapayalnız doğuran bir kadının Dışa vurmak istemediği

Ya da pek gereksinmediği

O iniltiyi andıran

Duyurulmayan her şeyi.

III

Ve her şey dönüştü işte

Kahverengi bir çarşambadan

Sapsarı bir cumartesiye.

Ansızın bir rüzgar çıktı demin

Çölde yanıt arayan alaycı bir rüzgar Kolalı bir örtü gibi acıtıyor yüzümü Yakıyor göz kapaklarımı da

Toplayıp getiriyor anılarımı bir bir Uzun yolları hiç sevmeyen anılarımı.

(Kaç türlü girilirdi anılardan içeri?

1 - İşte! bir zambağın özsuyunun içilişi gibi 2 - Süt emer gibi bir memeden

Bütün renklerin ve bütün kokuların bir anda bilinişi 3 - Dibini kazıyor alanlar: dünyanın iç çekişi.)

(Ansak mı anmasak mı

Yeri mi şimdi değil mi

Bir tren yolculuğunda ve her yerde Her şeyin ya da hiçbir şeyin hiç mi hiç çekilmezliğini Bir hafta tatilini, bir öğle vaktini, belki bir pazartesiyi Saatler iyi

Adamlar gülüyorlarsa iyi, gülmüyorlarsa gene iyi Ve bütün yolcuların dalgın

Koparıp koparıp bir şeyler yediklerini Görünüşte kararsız

Görünüşte üzgün, endişeli

Görsek mi acaba, görmesek mi

Açıp da kapalı gözlerini arada

Şöyle bir görünümü tek bir solukta Yalandan, inatla içine çekenleri Ya da bir köprüden geçerken, bir tünele girerken Belirtip yüzlerinde çok görmüşlüğün izlerini Bir tilki çevikliğiyle, acele

Katarak yolculuğa hiç yoktan bir gizemliliği Bilmem ki, görmesek mi

Durunca tren bir istasyonda

Dudakları çatlamış, ateşli, hasta bir istasyonda Dünyanın bütün elma satıcılarına bakıp Bakıp da her şeyi ilk defa tanıyormuş gibi Uzanıp pencerelerden sarkık gerdanlarıyla Tutarak parmaklarıyla yalancı

Ve ucuzundan bir kolyeyi

Acaba görmesek mi

Bir treni ve dünyada tren olan her şeyi.

Ansak mı anmasak mı acaba

Yeri mi şimdi, değil mi

Sırasını bekleyen bir kadının, hasta Gereğinden fazla abartılmış yüzünü Besbelli iğrenirdiniz

Çevirirdiniz gözlerinizi yer tahtalarına Bir duvar saatine ya da kapıya

Telefona bakardınız, tırnaklarını incelerdiniz uzun uzun Kısaca

Kaçınmak isterdiniz o yüzden -ama bitmedi-Gördünüz, görüverdiniz bir daha Sıyrılmış acılardan ansızın

Sevecen, durgun, sade

O yüzü

Belki de, orda, acele

Karar verdiniz

Bir anneniz olsun isterdiniz böyle Ve belki sarılıp öpmek isterdiniz onu Her neyse...

Söylesek, yeniden mi söylesek şimdi de Ben uzun yolları hiç sevmem

Doğacak bir çocuk gibi beklemeli anılar Ansızın doğmalı, ansızın ölmeli saniyelerde.)

IV

Bırakıp gidiyor anılarımı rüzgar Denize bırakılmış çöpler gibi

Yol kenarlarında birikmiş gereksiz eşyalar gibi Geri veriyor ve çekip gidiyor usulca.

Bulanık bir havuzun yanında buluyorum kendimi Bakımsız, taşları kırık bir havuzun yanında İçinden koyu yeşil bir çocuğun baktığı Çürümeye yüz tutmuş yaprak renginde Ağlaması yağmurlu bir sundurmaya benzeyen Kırık iskemleleri, çatlamış mermer masasıyla Yağmurlu bir sundurmaya

Ve pencerelerde belli belirsiz bir kadın Pencerelerde ve her yanda.

Bir çocukta bir kadın hayaleti mi Bir kadında bir çocuk hayaleti mi Yalnızca bir hayalet mi yoksa.

(Nerdeyim

Kelebeklerden dokunuşlar alan bir yaprak gibi inceyim Para bozduranların az çok bildiği Adres soranların gene bildiği

Bir sokakta bir aşağı bir yukarı Saatlerce dolaşanların hemen hemen bildiği Amansız bir güceniğim.)

Geri getiriyor bunları rüzgar

Geri getiriyor anılması kırmızı bir konağı da İniltili, hasta bir konağı da

Çatısında baykuşların tünediği

Birtakım iplerin düğümlendiği tahtaboşlarda Ve bütün konuşmaların tek bir cümlede toplanıp Suskunluğu bir anıt gibi yükselttiği Bir konağı ve konağın olanca görkemini Geri getiriyor rüzgar.

(Konaksa yandı çoktan

Tertemiz bir asfalt ezip geçti onu İyi biliyorum tertemiz bir asfalt Ezip geçti onu

Kırmızı bir konak mezarı gölgesi bırakarak.)

Ve yıllar ve günler ve saatler ayarlandı Caddeler, iş hanları kahveler ayarlandı Meyhaneler, genelevler

Pasajlar, dar sokaklar, geçitler Soğuk biralar ayarlandı, soğuk her şey Ve bütün ilişkiler

Birden yerini aldı.

Ve her şey yetişti gene

Sarı bir çarşambadan

Kahverengi bir cumartesiye.

V

Ben Ruhi Bey, nasıl olan Ruhi Bey Nasılım

Bir yaz ikindisinden çıktım geldim Diyelim bir pazartesiydi, biraz da şöyle geldim Kapıyı iyice kapadım

- Kapadım mı, evet, kapadım -

Çitlembik ağacının altından geçtim Frenk üzümlerinden bir iki salkım kopardım Dişlerimle sıyırdım

Sardunya renginde ve sardunya tadında idiler Biri fotoğrafımı çekiyorkenki gibi durdum Azıcık gülümsedim

Ve dünya bana gülümsedi

Çakılların üstünden yürüdüm

Yürüdüm ki, bir sese benziyordum sanki Yüzyıllarca önce kırılmış bir kemik sesi İyice duydum

Çıkarken bahçe kapısını açık bıraktım - Çok yüksekti. Deniz dibi renginde ve demirdendi. Üstünde aslan başı kabartmalar vardı. İki yanında çok yüksek iki duvar uzar giderdi.

Dışardan çam ağaçları görünürdü. Bir kırbaç gibi görünürdü. Ve ağaçların üstünde kırbaç kılıflarına benzeyen ve evlatlıkların mavi pazen giysilerini andıran kalınlaşmış bir gökyüzü dururdu -

On sekiz on beş trenine yetiştim Geniş kadife koltuğa oturdum

Puromu yaktım - iki kibrit harcadım -

Akşam gazetelerinde pek bir şey yoktu Haydarpaşa'ya kadar bulmaca çözdüm İskelede saçları çok iyi taranmış bir kız bana baktı Bakışından tedirgin oldum

Giyimsizdi, boyasızdı, bakımsızdı Vapurla Karaköy'e geçtim

Tokatlı'ya uğradım

Köprüden aldığım Fransız dergilerini karıştırdım Kirazla bir kadeh rakı içtim

Çıkarken boy aynasında kendime baktım Oldukça yakışıklıydım

Gömleğim temizdi, beyaz ceketim Tertemizdi ve ayakkabılarım

Pantolonum ütülü

Yelek cebimde ince altın bir zincir Sarı ve ince bıyıklarım

Tam Ruhi Bey bıyığıydı

Ve iki parmağın arasında bir çiçek sapı - Zakkum muydu, değil miydi, belki yazpatı -

Boynumda menekşe rengi bir papyon Hafifçe sarkık

Dudağımda bitti bitecek bir sigara Kenarında dudağımın

Dışarı çıktım.

Tünele bindim, Asmalımescit'teki Viyana lokantasına geldim.

Avusturyalı karı koca beni karşıladılar İkisi de eğilerek ben dimdik durdukça onlar bir kez daha eğilerek beni karşıladılar

Benden başka oldukça şişman iki adam daha vardı. Beyaz Ruslardandılar, gözleri necef taşı gibi sert ve parlaktı Tezgahta bir Leh Yahudisi votka içiyordu, yüzündeki ince damarlar fırçayla çizilmiş gibiydi, bir silinip bir canlanıyorlardı.

Soğuk et getirdiler bana, omlet, bira filan getirdiler Üstüne kremalı ahududu getirdiler, likörle kahve getirdiler Çıkarken bolca bahşiş bıraktım.

Markiz'e uğradım, dört mevsimden süzülmüş bir konyak içtim Düzeltip arada bir bıyıklarımı

Uçları hafifçe ıslak

Bir ara pencere camında kendime baktım Baktım ki, ben Ruhi Bey

Nasıl olan Ruhi Bey

Daha nasılım.

Oradan Galatasaray'a kadar yürüdüm Bir kadının pembe beyaz teni dağılıp uçuşarak Gezindi ortalıkta bir süre

Ve durdum

Durdum bu güzel yaz ikindisinden çıkıp Bambaşka bir sonbahar sabahını giyinceye kadar Nasılım.

VI

Nasıl olacaksınız Ruhi Bey

Bugün de erkencisiniz Ruhi Bey

Şarapla bira mı içiyorsunuz Ruhi Bey Böyle sabah sabah Ruhi Bey

Akşam akşam Ruhi Bey

Akşam sabah Ruhi Bey

Cıgara alır mıydınız Ruhi Bey

Yakalım Ruhi Bey, yakalım

Böyle üşümüyor musunuz Ruhi Bey Benim de ayakkabılarım su alıyor Ruhi Bey Ne olur ne olmaz

Önümüz kış Ruhi Bey

Ee, daha nasılsınız Ruhi Bey

- İyiyim, iyiyim.

(Gelsem gelsem bir solgunluktan gelirim Kızgın bir sardunyanın üstelik üvey çocuğu Pembe pembe azarlanırım

O ölür ben azarlanırım

Kocaman bir konakta uzarım kısalırım Ellerim tırnaklarım

Yeni kırpılmış bir koyun derisi gibi pespembe Ve sıcak

Gözlerim, gözlerim benim

Denizi ilk defa gören bir çocuğun Birdenbire yaşlanması neyse.)

Sizinle görüşelim Ruhi Bey

Vaktim yok, vaktim yok

Ruhi Bey, görüşelim

Vaktim yok görüşmeye kimseyle

Ruhi Bey!

Kendimle bile, kendimle bile.

(Olmaz ki, kimse kimseyi sevemez Ama hiç kimse.)

BİR ÇİÇEK SERGİCİSİ DER Kİ

Bin dokuzyüz on iki miydi, bin dokuz yüz elli iki miydi Güneşli bir öğle miydi, çiçekler gölgesiz miydi Ellerim kirli miydi

Neydi

Çiçeklere su mu serpiyordum, bir karanfil çok mu uzaklardan gelmişti Bilmem ki

Benim bütün yaşamımda hep karanfiller olmuştur Her zaman hatırlarım

Sanki bir karanfilden sürekli doğmuşumdur Bin dokuz yüz on iki doğumlu bir karanfili Karım göğsüme takmıştı. Şimdi ben çok yaşlıyım Şimdi ben nedense çok yaşlıyım

Herkesi ayrı ayrı tanımam

Ruhi Bey'i İçerenköy'den tanırım İçerenköy'ü iyi bilirim de ondan Kaç yıl önceydi, şimdi unuttum

Babasını da tanırım

Kaç yıl önceydi, bilemem

Üryani eriği gibi gözleri vardı Çizmeleri, kamçısı

Ruhi Bey, benden çiçek alırdı

O zamanlar sokak sokak dolaşırdım Çiçek alanları iyi bilirdim

Ruhi Bey de çiçek alırdı

Nedense benden alırdı. Çünkü ben çiçekleri çok biçimli tutarım Kuşkonmazları sevmem, kullanmam Çiçeklerin aralıklarına bakarım Sanki ben onları hep yeniden yaratırım, yontarım Bin dokuz yüz kırk üçte biri öldü Boynu değil, bir karanfilin sapıydı, yana düştü Düşünce öldü

Bir ölülük sindi ellerime

Bir ölülük bana sindi

Ona sergimde her zaman bir yer ayırırım Kimseler bilmez

Ben işte gizli gizli onu sularım Karanlık bir karanfilliği

Yoklukta bir karanfilliği

O gün bugündür bütün çiçekler

Karanfildir benim için.

Bir gün de bir demet karanfilim yandı Bir demet karanfilin penceresi, kapısı Nedense yandı

Önce giyinik bir ev görünümündeydi, öyleydi Takındı kırmızılarını sonra

Süslendi

Bir boşluk edindi orda kendine

Hemen oracıkta bir boşluk

Açtı şemsiyesini ve gitti.

Ben şimdi oğlumun yanında kalırım Onun kırmızı yapraklardan yapılmış

Bir zamandışılığı vardır

Beni anlamaz

Anlamaz, niye anlasın

Anlaşılmak! -değil mi ama- sanki kimsenin olamaz

Ben kendime bir karanfil mezarı satın aldım Beni oraya gömecekler

Ruhi Bey cenazeme gelecek

Ama hangi Ruhi Bey

Doğrusu biraz şaşırdım

İçerenköy'deki Ruhi Bey gelmez

O sadece karanfil satın alır

Ölümü pek beğenmez

Şimdiki Ruhi Bey ölüme daha yatkındır Yaşamaya da

Ölümle yaşam arasında bunalır bunalır Ben bu kadarını anlarım

O gelir beni kaldırır

Bir karanfil kalabalığına artık katılır Geçen gün gördüm

Acımayı unuttum

Sevinmeyi unuttum

Ben her şeyi artık unutuyorum

Ama o geçerken ne yalan söyleyeyim şuramda bir ağrı duydum Ağrı da değildi belki, hani, nasıl Gövdemi yeniden buldum

Acılar acılara eklenince ağırlaşıyor Gövdem de ağırlaşıyor

Ruhi Beyle kocaman bir demet karanfil oluyoruz Şu üstümdeki boşluk kadar

Bir demet

Yok artık pek konuşmuyoruz

Benim sözlerim eskidi

Onunki de eskidi

Zaten kelimeler sonludur

Öyle değil mi

Donuk donuk bakışıyoruz

Ben ölüme iyice yakın

O yaşamaktan uzak

Öyle bir gök içinde durmuş gibiyiz Karanfiller ölürken

Karanfillerden bir deniz.

BİR MEYHANE GARSONU

İşte

Isınmış parke yolun kokusu

Demek ki ben mutsuzum

Tuhaf bir su içmişim de sanki içim görünüyor Gözlerim buzdan

İçimde yaz kırıkları.

Eklemek gerek

Büyümesi gibi bir salyongozun

Yıllarla değil, yıllarla değil

Saniyelerle kıvrılmıştır kabuğum.

Aynalıpasaj'ı geçtim

Geçerken sağlı sollu aynalara baktım - her günkü gibi -

Vitrinlere baktım, düğmelere, fremuarlara Yukardaki taş heykelciklere baktım Bakmasam ne yapacaktım, açılıp kapanmaya başladı dudaklarım Gözkapaklarım

Açılıp kapanmaya

Açılan kapanan çözülen

Ne varsa duyuyordum kendimde

Balıkpazarı'na saptım.

Ben balıkpazarı'na sapınca

Dünyada sayılmayan bir adamdım

Nasıl duruyorsa gökyüzü sayılmadan Boylu boyunca bir duvar

Ve uzay nasıl duruyorsa

- Uzay ki mutluluktur

Ele geçmeyen bir sonsuzluktur uzay -

Ben masallara şunu bunu taşırdım.

Oldukça dar bir sokağa gelince durdum Karşıdan karşıya çamaşırlar asmışlardı Mor, pembe, beyaz çamaşırlar

Kızgın yaz güneşinin altında

Hoşlandım

Anahtarı kilide soktum, bundan da hoşlandım Çevirdim bir iki kez, kapı titredi Ben de titredim

Dükkanı açtım.

Karşıki evler çoktan uyanmıştı

Hemen herkesi az çok tanırdım

İki kocakarı, levanten, dama oynuyorlardı gene camın önünde Çinko balkonda bir kız çocuğu ağlıyordu Oydu

Bir satıcıya sesleniyordu, oydu Besbelli yeni uyanmıştı, saçları dağınıktı Zayıftı, sürekliydi, değişmiyordu Sesi inceydi, isterikti

Saate baktım dokuz buçuktu.

Ne yaptım da ben, daha sonra ne yapacaktım Önce helaya girdim, bir süre helada kaldım Terledim, adını bilmediğim bir kokuyla koktum Mutfağa girdim

Patatesleri soydum yıkadım

Domatesleri salatalıkları

Soydum yıkadım

Muska böreği sardım kaldırdım

Bira kasalarını, boş şişeleri

Dükkanın önüne çıkardım

Camları sildim, ortalığı süpürdüm Sonra bir iskemleye oturdum

Orda yüz binlerce cinayeti ben

Ve intiharı

Bir mutluluk gibi dışımda duydum.

Evet, gelirdi

Ruhi Bey mi dediniz, evet, gelirdi.

PATRON MASAYA GELİR

Ben patronum, şöyle böyle bir adamım Bırakın konuşayım

Bir bira içeyim konuşayım

Kim ne derse desin kadınlara düşkünüm Ne yapayım öyleyim

Kadın dendi mi sanki ben

Vişneli bir dondurmayı durmaksızın yalarım.

Ruhi Beyi pek tanımam

Yok, hayır, belki de iyi tanırım Neden derseniz ben herkesi iyi tanırım İşsizim, dülgerim, boyacıyım

Herkesle bir olurum

Kişiliksiz kalırım.

Günün herhangi bir saatinde çıkar gelir Nasılsınız Ruhi Bey, derim

O her zamanki gibi: iyiyim, iyiyim!

Şu köşedeki masa onundur

Başkası oturmuyorsa gider oturur Şaraptan başka bir şey içmez

Bazen şarapla birayı karıştırır Doğrusu sarhoşken hiç görmedim

Tersine çok incedir, derim ki biraz da soyludur Nedense bulutlanır gözleri arada O zaman kimseyi görmez

Uzaklara bakar yalnızca

Benimle konuşurken, gazetesini okurken Ruhi Bey uzaklara bakar

Sanırsınız ki işte çok uzaklarda bir Ruhi Bey daha var Bana öyle gelir ki durmadan geri çağırır onu Ama durmadan

Ve alır karşısına - neden bilinmez -

Suçlu bir çocuktur da sanki o, gizli gizli azarlar.

Parası varsa verir

Yoksa hiç bir şey söylemeden çekip gider Sonra bir cep saati vardır, arada çıkarıp bakar Ama bilirim saatle filan işi yoktur Zaten zamanla işi yoktur ki Ruhi Beyin Hep aynı elbiseyi giyer

Yazın ceketini çıkarır

Kravatı ip gibidir, incedir

Ayaklarına hiç bakmadım

O kadar ilginçtir ki yüzü, ayakları bilmem var mıdır.

Bu meyhaneyi yirmi yıldır işletirim Doğrusu Ruhi Bey gibisini hiç görmedim Mısırçarşısı'nda baharatçı dükkanları vardır, bilirsiniz Ruhi Beyi ben o dükkanlara benzetirim Binlerce şeydir çünkü Ruhi Bey

Nanedir, ada çayıdır, zencefildir Bu çevrede herkes onu tanır

Bana sorarsanız tanımaz

Şöyle ki, bir ayakkabı çivisi gibi kendine batar Şarabıyla batar, uykusuzluğuyla batar Gülmesi hüznüne

Konuşması susmasına batar.

Çok oturmaz, usulca kalkıp gider Sıkılır da mı gider, pek anlamam Anladığım bir şey varsa

Şu bardağı görüyorsunuz ya

Bardağa birayı boşalttığım gibi gider Gitmeden önce biraz silikleşir

Sonra büsbütün solar

Gerçekte

Dört mevsimin karışımı gibidir Ruhi Bey.

Size bir olay anlatayım, çok kısa Bir kış günüydü, kar yağıyordu

Gök sapından boşalmış papatya yaprakları gibi duruyordu Kapıda Ruhi Beyi gördüm

Gözleri kıpkırmızıydı

Çiğnenmemiş karın üstünde

İki tek kokina gibi duruyordu gözleri Beni birine gösteriyordu eliyle Yanında kimseler yoktu

Birine yakınıyordu benden

Yanında kimseler yoktu

Bir adım daha attı

Eli bir bıçak ucu gibi sipsivriydi, uzundu Ve nasıl olduysa oldu

Yitirdim bir anda gözden

Hani düş gördüm desem

O zaman sağ bileğim niye kanıyordu.

KÜRK TAMİRCİSİ YORGO VE KÜÇÜK BİR OLAY

Tepebaşı'ndan Pera'ya girerken

Küçük bir alandan geçeceksiniz

Geçmeyin!

Sağda ufak bir dükkan vardır, benimdir Kapının üstünde KÜRK TAMİRCİSİ YORGO yazılıdır İyi havalarda kapısı açıktır

İçersi biraz loştur

Loşolsun, ben severim, böylesi daha güzeldir Ben, karım, bir de anjel

Biz üçümüz kürk kaplarız, kürk dikeriz Anjel elimzide büyümüştür, iyi kızdır Hemen hemen hiç konuşmayız - içersi biraz loştur -

Yoktur ki ne konuşsak yıllarca konuşmuşuz.

Ama baksak ki birbirimize arada - Yorulunca işten bakarız da -

Sanki herkes yeni bir haber getirmiş gibidir Öyledir öyledir

Yüzlerimiz ona göre kesilmiş

Ona göre biçilmiştir

Çünkü insan yalnızken katettiği yollardan Ne zaman geri dönse yeni bir haber getirir - Doğrusu kentlerden kentlere mektuplar da böyle sessiz gider -

Ve dışardan biri geçse gözlerimiz ona dikilir Çok görmüşümdür iş hanlarındaki terziler Kapıları açık terziler de böyledir Biri merdivenleri çıkmayagörsün O çıraklar kalfalar yok mu

Dişlerinde iğneler, iplikler

Başlarını kaldırıp

Hepsi birden göz kulak kesilirler.

Her neyse

Biz karı koca masada çalışırız

Anjel yerde çalışır

Nedense hoşlanır bundan, yerde çalışır Biraz da açık saçık giyinir - söylerim, dinlemez -

Kürkleri bacaklarının arasına sıkıştırır Kızarsa donunu filan gösterir - söylerim, dinlemez -

Yeni evlidir, kocası burada yoktur.

Ruhi Bey derler bir adam vardır Ne bileyim işte, böyle bir adam vardır Cin gibidir, nereden geldiği bilinmez Dükkanın önünde durur

Tam şurada dikilir

Git dersin gitmez

Bu kez de Anjel'e dönerim

Anjel, derim, bak kızım Anjel

- Söylerim, dinlemez -

Yeni evlisin, kocan ne der

- Hiçbir şey demez!

Yeğeni vardır bir de Anjel'in

Şu karşıki dükkanda çalışır

On altı yaşlarında, çocuk

Bir gün yakaladığı gibi Ruhi Beyi Tuttuğu gibi yakasından

Gerisini sormayın daha iyi

- Çünkü ben böyle şeyleri pek sevmem -

Hep birden karakolluk olduk

Bu olaydan tanırım işte Ruhi Beyi.

Gene mi

Evet, geliyor

Seyrek de olsa geliyor

Bakıyor bakıyor bakıyor yalnız

Anjel desen öyle

Bacaklarını dikmiş oturur

Aldırdığı bile yok

Ruhi Bey de artık fazla kalmıyor.

RUHİ BEY ANLATIYOR:

BİR DÜĞÜN GÜNÜ VE SONRASI

Kısacık bir gündü, bir iki dakikalık bir gündü Çocukların günü gibi bir gündü

Kahverengi fotoğrafları vardı, bulanıktı Hiçbir şey açık seçik görünmüyordu Kocaman bir bahçe olmalıydı, orda burda Tavuskuşları olmalıydı, herbiri Öyle bir başına hiç kımıldamadan duruyordu Saniyeler sümbüller gibiydi

Saniyeler sümbüller gibiydi dokunsam iki parmağım arasında akıyordu Kısacık bir gündü.

Bir kişi bile yoktu

Hayrünnisa ile ben vardım

Seylan taşları ile işlenmiş bir iğne vardı Yansıyan kırmızılık taranıyordu güneşte Kan gibi parlıyordu

Şöyle böyle hatırlıyorum

Beni ölüme uğurlayan bir düğün günü Babamı hatırlıyorum

Babamın ölümünü

Kırbacıyla birlikte bir çam ağacına gömülü Annemsa odasında babamın

Hasta yatağında

Kımıldamadan yatıyor

Pencerede sapsarı bir limon görüntüsü Duvarda rengarenk bir kırbaç koleksiyonu Hatırlıyorum

Dişleri vardı Hayrünnisa'nın

Hatırlıyorum

Bir şeyler vardı, ortasından kesilir gibiydi Dişleri bembeyazdı

Kesilen her şey bembeyazdı

O dişleriyle vardı, ben yoktum

Seylan taşlı iğnenin altındaydım, ben yoktum Hayrünnisa vardı, ben yoktum

Üç gün üç gece geçti, ben yoktum On gün daha geçti,sonra ben günleri unuttum Bir kuşluk vaktini iyi hatırlıyorum İçerenköy'deki tozlu bir yolu

Postacıyı

Terziyi

Oyanmış limonluğu

Çiçek satan adamı

Bir otobüs durağını iyice hatırlıyorum O yoktu.

Ve bir sabah ben vardım

Koskoca bir konağı bir başıma soydum Yer halılarını çıkardım, kalın kadife perdeleri Maun konsolu, Çin porselenlerini, gümüş takımlarını Hatırlıyorum

Mineli pandantifleri çıkardım, altın zincirleri, pırlanta yüzükleri Büyük kristal avizeleri, sedefli koltukları Bursa çatmalarını, Beykoz koleksiyonlarını, minyatürleri Hepsini, hepsini bir bir çıkardım Tutkuyla çıkardım, şehvetle çıkardım Öfkeyle

Kanını akıtaraktan konağın

Hatırlıyorum

Konakta o gece konakla kaldım.

BİR GENELEV KADINI VE...

Girdi

Sırtında eski bir ceket vardı

Bir yerlerden sızmıştı sanki, gün ışığı gibiydi Sarışındı

Önce bir süre kapının önünde durdu durdu Gölgelendi, inceldi, beni gördü Pek önemsemedim

Baktı, hiç konuşmadı

Oysa bir İsa tasviri gibi uçumluydu, güzeldi Yer gösterdim, oturmadı

Bir sigara yaktım, ona da verdim Aldı

Sigarasını ben yaktım

Kısa bir gülümseme yürüdü dudaklarından Benim dudaklarıma da geçti

Çocuklar gibi kızardım

Öteki kızlar gülüştüler

Ben kendimi sevdim, güvendim

Saçlarımı düzelttim, göğsümü biraz kapadım Bana elini uzattı, ellerimiz birbirine değdi Sıcaktı, inceydi, kıskanırım anlatmaya bu eli Ağır ağır odama çıktık.

Girdi

Açık pencereyi kapadım

Perdeyi çektim

Arkamı döndüm, yavaş yavaş soyundum Bileğimdeki saati çıkardım

Sigaramı söndürdüm

Tam o zaman..

Zaman da değildi belki

Önce korkunç bir gözyaşı seli

Sonra alabildiğine bir kayalık

Kayaların üstünde bir kertenkele Ardından bir ormanın uğultusu

Binlerce kanat sesi

Sağ elinde bir bıçak

Yok, hayır, bıçak da değildi

Vuran, ezen, öldüren bir el

Ve eller

Ve dişler

Kendimden geçtim.

Bir daha gelmedi, hayır, bir daha hiç gelmedi Ama onunla ben

Ne zaman istedimse o zaman yattım.

RUHİ BEY VE LİMONLUKTAKİ YANGIN

Niye lmalı öyleyse

Aşk mutlu bir sürgünlükse.

Üvey annemdi benim, ben sarışındım On altı yaşındaydım, sarışındım
Bulanık çıkmış fotoğraflar gibiydim, görünümsüz Yalnızdım, karışıktım

Beni tanıyan kimseler yoktu

Hiç yoktu

İçime kapanıktım

Büyük ağaçların altında

Havuzun kırık taşları arasında

Bilmezdim mutluluk nedir

Bilemezdim

Alıp başımı gitmek isterdim

İsterdim ama, kalırdım

Sanki kar yağışlarının ardından Uzun süren kar yağışlarının ardından
Sevimsiz bir lunaparkta

Kimsesiz bir atlıkarıncaydım.

Bir limonluğumuz vardı, öğle saatlerinde Bazen o limonlukta uyurdum

Karışık düşler görürdüm

Yalnızlık?

O bir başına kalırdı, ben bir başıma kalırdım Sanki hiç tüketilmeyen bir otobüs durağı Gibi kalırdım

Bir gün

İçeri girdi, uyanıktım

Yarı uzanmıştım, uyanıktım

Bir üşümüşlüğü tutuyordum yüzümde, uyanıktım Dudakları aralıktı, ben uyanıktım Öyle bir süre durdu, baktı

O baktı ben de baktım

Yanıma usulca uzandı

Uzandığını görmedim, ama uzandı Dağıldı, uçuştu, bir gülüş gibi uzandı Önce şaşırdım

Önce hiç kımıldamadım

- Yalnızlık biraz azaldı -

Saçlarımı sevdi, hiç kımıldamadım Bir biçim değildim sanki, bir nesne, bir şey değildim Biraz utandım

Sokuldu bana iyice, bana sarıldı Dudaklarımı aldı, dudaklarımı taşırdı Köpüren sütler gibi taşırdı

Köpükler içinde kaldım

- Mevsim her zamanki gibi yazdı -

Birden beyaz bacaklarını gördüm Sonra her şeyi gördüm

O her şeyi ben ilk defa gördüm

Ses çıkarmadım

Ses çıkarmadım, köpüren sütler gibiydik Beni yeniden öptü, üstüne çekti beni Köpüren sütler gibiydik

Limonlar beyazlandı

Bir limondan başka bir limona geçtik Bir limondan başka bir limona geçtim Gözlerim süt gibiydi, sayısız gözlerim vardı İlk defa vardı

Upuzun sürdü, kısacık sürdü

Beni bıraktı

Ayağa kalktı, saçlarını düzeltti Süt dindi

Ama ben kaldım

Çoraklar, çöller, tuzlu denizler gibi kaldım O gözlerini dikti bana

- Ben suyun yanması gibi tuzda -

Anlamsız, uzun

Gizli, korunaklı

Yüzüyle itermiş gibi ilk defa gördüğü bir yaratığı Yıllarca, ama yıllarca

Baktı baktı baktı.

Kimseye bir şey söylemedim

Ama bir daha gelmedi

Ne sevgi, ne nefret, ne önceleri bir şey duymadım Sadece gelsin istedim

Uyanık bekledim

Gelsin istedim

Ama bir daha gelmedi.

Anladım neden sonra

Anladım kötülük olsun diye geldiğini limonluğa O bembeyaz dişleriyle yoktu, ben vardım Üç gündüz daha geçti, ben vardım On gün daha geçti, sonra ben günleri unuttum - Unutmak! ben büyüdükçe o benim çocukluğum -

O yoktu

Beni uyardı, beni yalnız bıraktı, anladım Çocukken vururdu, kanatırdı, ezerdi Bu kez de

Anladım severekten

Okşayaraktan yapmak istedi aynı şeyi.

Üvey annemdi, ben sarışındım

O da sarışındı

Beni uyardı, beni yalnız bıraktı

(Açık saçık giyinirdi, pek anlamazdım Dudaklarını ıslak tutardı, pek anlamazdım Şehvetle aralardı, bembeyaz dişlerini görürdüm Bembeyaz dişlerini görürdüm

Bembeyaz

Kalçalarını okşayaraktan tutardı.)

O günden sonradır ki iyi tanıdım ben kanı.

Bir gece uykudaydı bütün konak

Gizlice bahçeye çıktım

Yaralı bir hayvan gibi sürünerekten Sokuldum limonluğa usul usul

Döktüm bir şişe gazı ve limonluğu yaktım.

KISA BİR NOT:

KONAKTA SON GÜN VE..

Ve yıllarca sonra kadının ölüsünü Bir bulantı cenazesi gibi kaldırdılar içimden.

O gece konağın bütün lambalarını yaktım Elimde bir içki şişesiyle ben

Sanki bir insan şehrayini vardı da, ben Gecesiz bir sarışındım

Gecesiz bir sarışındım ve işte

Bütün kapıları açtım kapadım

Kırdım parçaladım elime ne geçtiyse Biblolar mı olur, yağlıboya tablolar mı, kristal takımlar mı Elime ne geçtiyse

Açtım pencereleri dışarı attım.

Durmadan atıyordum, eşyalar bitmiyordu ki hiç Eşyalar bitmedikçe öfkeyle içiyordum Ve kinle

İniltiler duyuyordum aşağıdan yukarıdan Ve bağrışmalar

Ve çığlıklar duyuyordum bir de

Tanıdığım artık ve bildiğim iyice Acayip hayvan seslerine benzeyen - Konak ki bir şimşekti de, elle düzeltilmişti sanki bir yağmur öncesinde -

Uşaklar evlatlıklar birbirine giriyordu Birbirlerinden çıkıyordular

Aralarına karıştım

Boşaldım boşaldım boşaldım

Ve bilirdim, biliyordum, süresiz bir sarışındım Başkalarını da çağırdım daha sonra Ve karşıladım.

Oramlakarşıladım, en çok oramla Kapıda karşıladım, düşümde karşıladım Bir sürü adamlar geldi,o bir sürü adamla bir sürü kadınlar Nerde kim varsa işte bir bir geliyordular Mutsuzlar, umutsuzlar, uyumsuzlar Ellerinde paketlerle geliyordular - neler yoktu ki -

İçkiler, çiçekler, pastalar

Küçük küçük paketler, büyük büyük kutular.

(Ah, ne de çok şeyleri vardır da, nasıl Hep böyle yerinde harcar bu kentsoylular.)

Giysiler giysiler gene giysiler Fiyonklar, boncuklar, payetler

Değerli - değersiz, sahici - yalancı Türlü türlü iğneler, yüzükler ve kolyeler Önce hep nasılsınızlar, lütfenler, oturmaz mısınızlar Denenmiş iç geçirmeler, gizliden bakışmalar Ve yaldızlı cümleler

Bu pazar ne yaptınız? Hangi pavyonda? Sahi mi?

İğreti kahkahalar, ucuzundan gülmeler Bacak bacak üstüne atmalar, yerlere uzanmalar Sigaralar içkiler

Sonra gene içkiler, hiç bitmeyen içkiler Ve dudaklar ve gözler, ince uzun boyunlar Memeler, kalçalar, kıçlar, falluslar Ve yavaştan seviciler, ibneler

Poz kesen jigololar.

(Nasıl da vaktini bilirler her şeyin Ve vaktinde girişirler herşeye bu kent soylular.)

Sabaha karşı duruldu her şey

Gidenler, gelenler, yeniden gidip gelenler Duruldu konak

Denizanaları gibi açıldı kapandı Sızanlar mı dersiniz, uyuyup kalanlar mı - Elle düzeltilmiş bir yağmur sonrası mı acaba -

Bir ara yağma edildiydibütün kamçılar Ne kalmışsa kırıp dökmediğim

Fırlatıp atmadığım

Yağma edildiydi gümüş şamdanlar Saatler, konsollar, sehpalar

Perdeler, avizeler, halılar.

(Bilmezsiniz siz, bilemezsiniz

Görseniz nasıl ince

Nasıl da kibardırlar bu kentsoylular.)

Kanadı kanadı kanadı o gece bütün konak Görkemli bir Kadın kaburgasını andıran konak Bahçede acı acı bağıran tavuskuşları.

(Kim ne derse desin iyi bilirler kovulmayı da Azıcık sırıtırlar, azıcık da şakaya filan alırlar Ve usuldan ve bozmadan hiç durumlarını Çıkarlar

kırıtaraktan dışarı

Yalanla avunurlar, yalanla korunurlar Bilmezler utanmayı hiç bu kokuşmuş kentsoylular.)

Yaktım konağı da o gece

Bir daha, bir daha yaktım

Yüzlerce, yüzbinlerce yaktım hiç usanmadan Aklımda bunlar kaldı sadece.

Soluksuz sessiz

Gölgesiz devinimsiz

Bir Ruhi Bey olarak Ruhi Beysiz Kentin içine kadar sokuldum.

Ağzımın içi zehir gibiydi

Tuttum bir sigarayaktım

Kravatımı düzelttim

Ayakkabılarımı sildim

Ve sordum:

- Ben Ruhi Bey nasılım

- Sahi siz nasılsınız Ruhi Bey

- İyiyim iyiyim.

BİR OTEL KATİBİ

Anlamadığım şu

Ben neden bir otel katibiyim

Eskiyim, renksizim, kimsesizim

Yontulmuş kalemlerden, sosisli sandviçlerden iğrenirim Papazlardan, homoseksüellerden iğrenirim Kız kurularından ve saldırgan dullardan Ve yaşlı adamların sararmış dudaklarından Ve deli saraylılardan, onların aybaşı kokularından Kendimden kendimden

Ve nedendir ki ben

Sararmış bir sürahide kirli bir su gibi bekletirim.

Günlerden ne? Pazartesi! İyi bilirim Ama gün nedir bilmem

Çiylerle çiçeklerle çamlarla doldurulmuş gün Göğsü bir martı göğsü gibi denizlere değen Parklarda bahçelerde göz dolduran gün Bir çocuğun gözlerinden gözyaşı içen Sesini bir ayin gibi uzaklardan duyduğum Gün nedir.

Kokular vardı ayrı ayrı, ben unutmuşum Hepsi şimdi bir otelin kokusu

Kullanılmış çamaşırların ve bavulların kokusu Ve telefonların ve kapısı açık helaların Ve hasta soluklarının, tozlu yer halılarının Sabahlara kadar yanan ampullerin kızgın Birbirine karışmış, değişmeyen kokusu.

Ruhunda kasvetin suyunu buldu

Kimdir

Olsa olsa bir otel katibidir

Bir otel katibi her yerde bir otel katibidir Gözlüklü ve tedirgindir

Hiç yıkanmamış gibidir, parmakları sarıdır Ön dişleri çürüktür, avuçları terlidir Yıllar var ki bir kumaş düşler kendine Ve bu yüzden olacak sanki biraz terzidir.

Sorarım - ki otel katipleri sorar - bir terlik nedir Terliğin yenisi yoktur

Geçmişi yoktur, geleceği yoktur Yeri ve kimliği zaten yoktur

Bir terlik bir terliktir o kadar.

Bilirim kötünün kötüsü bir oteldir burası Odalarında hamam böcekleri, sinekler Pis yataklar, lekeler, sararmış çatlak lavabolar Peki bir insan nedir

Sorarım - ki otel katipleri sorar -

Bir gün gittikçe ufalıyordum

Düş müydü, gerçek miydi, iyi bilemem Oturmuş bir küvete kuruyup kayboluyordum.

Şarkıcılar, sokak çalgıcıları gelir en çok Sokak kadınları, serseriler

Evet, ara sıra Ruhi Bey de gelir Kan renginde gelir, yolunu şaşırmış bir böcek gibi gelir Sapından eğilmiş bir gelinciğin öğle uykusu gibi Çocuksu hafif

Tam bizim otelliktir

Sanırım elbisesiyle yatar, ayakkabılarıyla Sabah olunca erkenden kalkar

Ve kalkar kalkmaz başlar içmeye, doğrusu pek anlayamam Uçak saatlerini sorar, lüks lokantaları sorar bir de Pek anlayamam

Şu var ki, kendiyle eğlenir gibi sorar Elinde vapur tarifeleri, kataloglar At yarışı listeleri

Yanaşır pencereye, ışığa tutar birer birer hepsini - Otel her zaman loştur -

Bakar bakar bakar.

Nemli bir havlunun yere bırakılışı gibi Çöker bir iskemleye sonra

- Çoğu zaman böyle yapar -

Sokağa bakar aralıksız

Öyle bakar ki, sokakta bir şeyler olmuş sanırsınız Sanki bir cinayet işlenmiş, biri parasını çarptırmış

Ya da terkedilmiş bir kadın yakalamış kocasını Bağırıp çağırıyordur gebe karnını göstererek Nerdeyse

Hani nerdeyse polisler gelecek

Nerdeyse

Hani nerdeyse polisler gelecek

- Gerçi her türlü olaya tanığızdır bu sokakta -

Oysa işte Ruhi Bey

Görerek bakmıyordur ki bir şeyler anlasanız

İçer bardağındaki son yudumu da Topundan boşalan bir kurdele gibi Sarı bir kurdele gibi

Çekip gider az sonra.

BİR OLAY: RUHİ BEY VE GÜLCÜNÜN ÖLÜMÜ

Bir kara parçası sanır insan

Düştü mü başı derde

Kendini açık denizlerde.

Şimdi bir kıyı bile değil

Bir ufuk çizgisi bile değil

Yalnızca ölü

Sabaha doğru yağan karın altında Kıvrılmış kalmış

Besbelli tutunmak istemiş boşluğa Kolları havada

Sıkmış avuçlarıyla bir demet gülü Yayılmış gövdesine bir gülümseme Ve çevresine

Taş binalara, karanlık pencerelere Kefeni kardan ve gülden.

Polis arabası kapıya geldiği zaman Giyimevlerini, mezecileri, postaneyi geçerek geldiği zaman Arka sokaklardaki birkaç kiliseyi Cenaze levazımatçılarını ve

Bin dokuz yüz yirmi sekiz modasına göre giyinmiş bir kadının bir anlık ölüsünü Geçerek geldiği zaman

Bir kamyon et boşaltıyorken bir kasap dükkanının önünde, tam o zaman Yüzü sabunlu bir otel müşterisinin elinde traş makinesiyle Pencereden sarktığı zaman.

Polis arabasını görmeden önce

Her yanı aynalarla çevrili bir meyhanedeydim Sırçaları dökülmüş aynalarla

Parça parça görüyordum kendimi

Dışarda kar vardı, kirli kar

Isınmak için konyak içiyordum

- Isınmak için mi dedim, tuhaf -

Dışarda kar vardı

Saat dokuzu on geçiyordu, Balıkpazarı'nın her günkü sabahı Yıllardır hep aynı sabah

İri bir kayabalığının içbükey karnı Ve binlerce, on binlerce kedinin hep birden Kente hiç uymayan bir yaratık gibi kımıldandığı O sabah.

Polis arabası kapıya geldiği zaman Aynalıpasaj'ın düğmecileri, gömlekçileri Yüzükçüleri, bilezikçileri, tuhafiyecileri Dükkanlarını açık unuttukları zaman Ve dükkanların üstündeki heykelciklerin Bir yas törenine hazırlanır gibi Anlatımlarını değiştirdikleri zaman Balıkçıların balıkların karşısında en iyi durdukları zaman Ayakta çay içtikleri zaman

Mermer masaların altından yorgun gövdeleriyle Çıktıkları zaman serserilerin

Ve Pasaj temizlenmeye ve karlar kürenmeye başladığı zaman Masmavi iki yengeç gibi bakmaya başladığı zaman gözleri garson Vasil'in Tam o zaman.

Polis arabası kapıya geldiği zaman Üç kişi siyah bir otomobilden indiler Üçü de sivildi, ellerinde çantaları vardı Ben meyhanenin penceresindeyim

İçerde ve kar içindeydim

Bir demet gül içindeydim

Güle gömülüydüm

Kana.

Polis arabası gittiği zaman

Demir kapının yanında ölü

Gökyüzünü dönemecinin altında

Ve yerde bırakmamak ister gibi sözünü Elinde bir demet gülle

"Gül, gül!" diye acı bir bağırtıyı uzattığı güllerle Ipıslak saçlarıyla buzdan yatağına uzanmış.

(O zaman ıhlamur ağaçları kardan görünmezdi. Gözlerim azalırdı, gizlenirdim. Babam koyu kahverengi çizmeleriyle karları ezer ezer ezerdi çakıltaşlarının ayaklarının altında oynaştıklarını duyuncaya kadar. Annem çatı katının yanındaki sivri kuleden gözlerini ayırmazdı, yeter ki gök kanasındı beyaz beyaz ve kocaman bir alabalığın karnı.

Uşaklar bir köşeye sinerlerdi, hiç konuşmazlardı, bir kristal sürahi rüzgardan ürperir titrerdi. İniltiye benzeyen bir ses yayılırdı.

Karanlığa yapışırdım, bir kapı karanlığına, bir duvar karanlığına, bir yokoluş karanlığına. Ölüm çok uzaklardaydı, o zaman çok uzaklardaydı ölüm.)

Sordu

Karla kaplı kirli bir cümle

Başında kimler vardı?

Bir, emekli postacı Hüseyin

- Çok adres bildiği için adı pezevenge çıkan -

İki, cenaze kaldırıcısı Adem

- Çıplak kafalı, ön dişleri çürümüş -

Üç, akordeoncu kadın

- Hemen hemen hiç konuşmayan, saçları oksijele sarartılmış, Bizanslı bir kehribar taciri gibi şişman, yaşlı ve kızoğlankız -

Ve sonra ötekiler

Üç Horan Kilisesinin kapıcısı

Çingene çalgıcılar, bademciler

Lotaryacılar

Bir iki garson

En geride

Çengelli iğne satan bir kız çocuğu.

Ve onu kaldırdılar, ben gördüm

İkinci konyağımı içtim bitirdim Demir Kapıdan çıkardılar ve gördüm Morg arabasına koydular

Kapısını ittiler, kapı kapandı

Taraklar, istiridyeler açıldı kapandı Çiçekler titreştiler

Bir balıkçı balık doğradı ve tarttı Pencereden çekildim.

Günlerdir ilk olarak güldüm, gülümsedim Yıllardır ilk olarak

Sanki ilk gözyaşının tarihini buldum, üstünü çizdim.

Ve sordu gene

Ölümle kaplı o kirli cümle:

Siz Ruhi Bey nasılsınız

Ben Ruhi Bey nasılım

Anladım anladım

Ve şimdi iyi biliyorum artık nereye.

CENAZE KALDIRICISI ADEM

Bir ölü nedir ki bir ölüm nedir Acıyla kirlenmektir, acıya sevinmektir.

Siz bilirsiniz, isterseniz biraz gecikiriz Gelmesine geliriz, birazcık gecikiriz Ne kadar gecikirsek o kadar iyiyiz Ben o kadar iyiyim.

Bir zamanlar hamaldım, çelenk taşırdım En güzel çiçekleri ben sırtımda taşırdım Caddelerden geçerdim, büyük vitrinlerin önünden Serlerden bahçelerden güne damlardım Renklere karışırdım, kentin ışıklarına İçinden

soyulan bir portakal gibi Kendi içdenizlerimi öper okşardım Süslenmiş gibi olurdum

Kokular içinde kalırdım.

Sonra bir gün çağırdılar

Sonra bir gün beni gene çağırdılar Artık hep çağırdılar, dört kişi olduk Dört kişi gerekliydi, dört kişi olduk Ölüleri gördük, ölüler koltuktaydılar Ölüleri gördük ölüler yatakta

Ölüler giyinik, ölüler çıplak

İşte biz dört kişi buna alıştık Bizi alıştırdılar.

Omuzlarım kesik kesiktir, nasırlıdır Her zaman bir ölü vardır omuzlarımda O kadar ölü vardır ki her yanımda benim - Ölüler içindeyim! ölüler içindeyim! -

Örneğin bir bardak su içsem bir ölü kayar şuramdan Su içmeyen bir balık gibi kayar Ölülere takılmış bir uçurtma gibiyim Biraz öyleyim.

Ve otel müşterileri, onlar

En inandırıcı ölülerimdir benim Her biri biri ölümü her gün yeniden yaşar Camlara yapıştırılmış yüzler gibi - Unutmak utanmaktır, siz bilirsiniz -

Hüzünsüz, anlatımsız, soğuk

Akşamüstü rengidedirler ve yorgundurlar.

Siz daha iyi bilirsiniz, Hıristiyanları soyarlar Ölüleri çıplaktır onların

Ne yalan söyleyeyim görünce huylanırım Yeni ölmüş genç kızlar yeni doğmuş çocuklara benzerler Görünce huylanırım

Bunu karıma da anlatırım, su dökünürüm Adım mı, Ademdir, iyi adamımdır.

Karıma anlatırım ya, size de anlatırım Bir gün bir ölü kaldırdık, Aşkenazlardan Heni şu Leh Yahudilerinden işte Gözleri o kadar mavi olan, mavi bir suda yüzer gibi gövdesi Saçları tütün rengnde

Her neyse, uzatmayalım, bir de baktık ki ölünün arka cebinde Dolarlar, marklar, sterlinler

Önce paylaşmayı düşündük, yalan söylemeyeyim Götürüp geri verdik az sonra

Götürüp geri verdik, yüz lira aldık Hepsi hepsi yüz lira

Bir gün bir ölüye asılı iki torba Torbalar kalçalara inmiş, askılar omuzlarda İçleri altın dolu

Ölüyse bir okcakarı, Ermeni

Çoluk çocuğu

Elbette geri verdik altınları da.

Ve genç bir kız ölüsünden ametist bir kolye çıkardım Doğrusu sakladım onu gizlice

Karımdan bile sakladım, karımdan Niye mi sakladım, uğurdur diye.

Bir karım, iki çocuğum, dört kişiyiz Kimseler bizimle konuşmaz

Mahallede kahveye çıkmam, anlarsınız Giderek alıştım içkiye de

Demin de söyledim ya, iyi adamımdır Benden kötülük gelmez

İnanır mısınız, bir gün gene bir ölüyü kaldıracağız Tam kaldıracağız, birden farkına vardım Adam düpedüz yaşıyor

Oysa raporlar filan tamam

Buzluğa girdi mi o anda işi bitik Başında mirasçılar yas giysileri içinde Dedim ya, birsden farkına vardım Evet, o gün bugündür yaşıyor

Cihangir'de oturur, zengindir

Bir iki kez evine de uğradım

Beni pek sevmez.

Ne de olsa herkes biraz ölüdür

Otel müşterileri en önde gelir

Kendileri soyar kendilerini kendileri giydirir Büyük kentlerin büyük tabutlarıdır oteller Nedense işte onlar gökyüzüne gömülür.

Bu sabah on birde bitirdim işimi Gidip uyuyacağım

Belki de

Ya karımla ya da

Bir başka ölüyle yatacağım.

ACABA

Dönelim

Döndürsün bizi

Kalbin akıp giden bulutlara benzeyen sesi Yağmursuz bir yağmura açılmış kapılardan Ve akılda kalan bir yokuştan

Ve yalnız çocuklara özgü o sonsuz sinema koltuklarından Ve çocukluktan

Dönelim

Dönelim mi biz

Gençlikten, oralardan

Mutluluğu bir kabuk gibi saran mutsuzluklardan Dönelim mi acıya

Acıya, büyük acıya

Ve soralım mı acaba

Ey büyük yalnızlık! insansan eğer Bir kaya

Dalgalar yalarken onu

O bakarken kaskatı kalabalıklara Ah, kalbin bulut bulut akan sesi.

Bütünüyle bir semte benziyor Ruhi Bey Binlerce, on binlerce kedinin hep birden kımıldadığı Kedilerden örülmüş birsemte

Ve soğuk bir tuvalde yerini bulamamış renkler gibi Soğuk ve ayakta tutan çelişkileri Bir görünümden bir başka görünüme kolayca sıçranan Her şeyin, ama herşeyin çok dıştan farkedildiği Eh belki de bir satır fazlalığı ya da bir satır eksikliği Belki de genç bir şairden ödünç laınan.

Yürüyor mu, yüremeyi mi düşünüyor Ruhi Bey Düşünmesi daha mı sonra koyuluyor yola Nereye gidecek ama, nereye varacak sanki Yoksa bir oyun

tadı mı buluyor bunda Oyundan atılmaktan korkmayan bir oyuncu gibi Boşvermiş de sanki oyunun kurallarına Üstelik son bölümde, perdenin kapanmasına Azıcık vakit kalmış

Ya da vakit var daha. Ama ne çıkar Gövdenin yazgıya başkaldırması mı Ruhi Beyin

Başkaldırması mı yoksa

Vaktinden önce anlamanın şaşkınlığı mı Vaktinde anlamanın sevinci mi

Ya da biraz geç kalmanın

O gereksiz tedirginliği mi

Hangisi

Ama belli ki sonundayız her şeyin En sonunda.

DÜŞLÜYOR ÖLÜMÜNÜ RUHİ BEY

Niye ölmemeli öyleyse

Yaşamak mutlu bir devinimse.

Ölüsünü bekliyor Ruhi Bey

Bir yanda Ruhi Bey bir yanda ölü Ve görmemek ister gibi ölüyü

Oturmuş bir iskemleye.

Ben ki bir ölüyü beklemekle geçirdim geceyi Bir ölüyü ve ölünün bütün inceliklerini.

Getirdiler beni sayrılar evine bir sabah Asansörle yukarı çıkardılar

Tertemiz bir yatağa yatırdılar - ben böyle istedim böyle oldu -

Oda numaran 283'dü aklımda doğru kaldıysa Pencereden tepeler görünüyordu, bulutlar ve birtakım kuşlarla devinen tepeler Yakınımdan geçiyordu bazı kuşlar da Beyaz bir saat asılıydı duvarda. Duvarın her yerinden Bembeyaz saatler asılıydı

Ve her şey o kadar beyazdı ki, ayrıntılar Yılların eklem yerlerini gösteriyordu sanki Ve bütün eklem yerlerinde koskocaman bir ölü Ruhi Beyin ölüsü

Hepsi de ur gibi beni

Sarmıştı ur gibi Ruhi Beyi

O gün sigara içtim akşama kadar - İkinci gün aldılar sigaramı -

Ve saatler biraz sarardı

Sarardı bütün ayrıntılar.

Ve otuz sekizin altına düşmedi ateşim Yataktan kalkamadım

O gece uyuyamadım sabaha kadar

Koridorlarda ayak sesleri, bağrışmalar Kapı gıcırtıları ve acayip sesler

Bilmem böylece kaça çıktı beklediğim ölüler.

Üçüncü gün kan şişeleri, tüpler, serumlar Doktorlar, hastabakıcılar

Aralıksız girip çıkmalar

Gidip gelmeler

Tepelerden pencereye akan kuşlar Pencereye sıvanan kuşlar

Ve benim mutluluğumun altında

Kararıp yitti bütün ayrıntılar

Bir daha görünmedi

Ve artık hiç görünmeyen

Şişeler, tüpler, serumlar.

Ve o gün ilk defa ölüsünü gördü Ruhi Bey Soğumuşgövdesini gördü

Donuk gözlerini, durmuş kalbini Gördü neye benzerse bir ölü.

- Ben Ruhi Bey nasılım

- Mutlusunuz Ruhi Bey.

Yarın gazetelerde çıkacak ilanlarım Ruhi Bey öldü

Bu ölüm töreninde mutlaka bulunacağım Bir daha görmek için ölümü

Çelenkler yığılacak avluya

Ki benim sayısız ölülerime

Yaldızlı yapraklarını kıpırdatarak bakacaklar Sevgiyle

Ve babam elinde gümüş kırbacıyla Bir başına bir ölü

Annem bir limon görüntüsünün önünde giyinmiş ölümlüğünü Ölüler halinde duracak onlar da Dışımdaki ölüler, içimdeki ölüler Bir alaşım halinde, donuk güneşin altında Ve benim mutluluğumun altında

Akıp gidecek bütün kötülükler

Ölümün armaları gibi

Akıp gidecekler en sonunda

Niye ölmemeli öyleyse

Yaşamak mutlu bir devinimse.

KORO

(Çiçek sergicisi, meyhane garsonu, meyhane patronu, kürk tamircisi Yorgo, Hayrünnisa, genelev kadını, otel katibi, cenaze kaldırıcısı Adem, akordeoncu kadın, emekli postacı, vb.)

Çelenklerimizle geldik, yoktunuz Ara sokaklarda, pasajlarda aradık, yoktunuz Meyhanelere baktık, otellere sorduk, yoktunuz Nerdesiniz, Ruhi Bey?

RUHİ BEY

O kadar bekledim ki, geliyorum

Ölümümü bekledim, geliyorum

Bir ölüyü ve ölünün bütün inceliklerini Bekledim geliyorum.

Ben Ruhi Bey, mutlu olan Ruhi Bey Ölümü gömdüm, geliyorum

Bir sonbahar günüydü, geliyorum Güneşler buz gibiydi, geliyorum Ve bütün kötülükler

Ölümün armaları gibiydi

Size anlatırım, geliyorum.

Hepsini, hepsini gömdüm, geliyorum Havuzun kırık taşlarını - siz bilmezsiniz -

Limonluğu ve kırmızı konağı - siz bilmezsiniz -

Aynalarda kendini seven Ruhi Beyi - siz bilmezsiniz -

Ve bildiğiniz Ruhi Beyi -ya da pek bilmediğiniz -

Gömdüm ben, geliyorum.

KORO

İyi biliriz sizi biz, iyi biliriz Nerdesiniz Ruhi Bey.

RUHİ BEY

Gömdüm hepsini, geliyorum

Bütün ölülerimi gömdüm, geliyorum.

KORO

Peki ya sonuç, Ruhi Bey, ya sonuç Biz sizi tanımaz mıyız

Siz ne yaparsınız bundan sonra, biz ne yaparız Bir bütünün parçalarıyız, bir bütünün parçalarıyız.

RUHİ BEY

Sonuç mu dediniz, ne dediniz, ne dediniz Sonuç hiç gömülür mü, geliyorum Ben yalnız ölülerimi gömdüm, geliyorum.

KORO

Doğrusu anlamıyoruz Ruhi Bey

Her insan biraz ölüdür

Biz ki bir bütünün parçalarıyız, biliriz Her insan biraz ölüdür.

RUHİ BEY

İnsan yaşıyorken özgürdür

Yaklaştım iyice, geliyorum.

KORO

Her insan biraz ölüdür

Biz de biraz ölüyüz.

RUHİ BEY

Ölüler ki bir gün gömülür

İçimizdeki ölüler, dışımızdaki ölüler İnsan yaşıyorken özgürdür

İnsan

yaşıyorken

özgürdür.